

Klausurní práce 2/2014

Restauraci „Studna“ ve městě X., které je obcí s rozšířenou působností, provozuje pan A. (= podnikající fyzická osoba). V restauraci, která je jeho jedinou provozovnou, bývá v odpoledních a večerních hodinách pravidelně přítomen.

V pátek dne 30. května 2014 odpoledne se do restaurace dostavil na kontrolu inspektor České obchodní inspekce pan T. Při kontrole nezjistil žádná pochybení týkající se poctivosti prodeje (čepované pivo mělo správnou míru, porce tlačanky a porce guláše měly dokonce vyšší než deklarovanou hmotnost, ceny byly správně účtovány). V kuchyni restaurace však zjistil, že jedna ze dvou používaných vah (= měřidlo) je poškozená, a proto neodpovídá požadavkům stanoveným příslušnými právními předpisy (tato skutečnost je nesporná). Všimnul si rovněž, že na polici vedle jednoho pracovního stolu leží tři balení krájeného chleba a že přes průhledný obal je jasně vidět, že obsah balení začal plesnivět; jedno balení bylo otevřené a na stole bylo patrné, že plesnivé části krajíců někdo odkrajoval. Inspektor zakázal používat uvedenou váhu a nařídil znehodnotit uvedená balení krájeného chleba s odůvodněním, že jde o zdravotně závadné zboží. Obě opatření ústně oznámil panu A. a na místě o nich sepsal písemný záznam. Pan A. se proti zákazu používat váhu ústně ohradil a uvedl, že váha je podle jeho názoru „v pořádku“, že je „hodně drahá“ a že zbytečně nebude vyhazovat peníze za její opravu. Řekl dále, že vyhubuje kuchaři a že „s tím chlebem se to již opakovat nebude“. Inspektor nepovažoval za nutné uložit panu A. ani kuchaři blokovou pokutu a po skončení kontroly z provozovny odešel.

V podvečer téhož dne navštívil restauraci pan H. s několika kamarády, aby se „pořádně rozloučil se svobodou“, protože se zítra žení. Všichni se s provozovatelem restaurace osobně znali. Družná zábava při zázvorovém pivu s vodkou trvala do chvíle, kdy pan H. prohlásil, že jako každý správný chlap chce „kromě jiného postavit dům“. Jeden z kamarádů, pan K., mu opáčil, že se chvástá, protože na stavbu domu se ani náhodou nezmůže. Ostatní kamarádi se začali smát. Pan H. začal zuřivě gestikulovat a křičel, že již dva týdny bourá starý jednopodlažní domek „po babičce“, na jehož místě postaví nový větší rodinný dům. Pan K. se pobaveně zeptal, jak je s tím bouráním daleko. Pan H. mu hlasitě odpověděl, že již ze staré stavby strhnul krov a odstranil stropy. Pan K., který má právnické vzdělání, se ho na to zeptal, zda ohlásil odstranění stavby stavebnímu úřadu (= městský úřad v X.). Pan H. řekl, že ne, že „se to nemusí“ a že s „papírováním“ začne až bude mít „výkres“ nového domu. Pan K. prohlásil, že to pan H. „zase pěkně podělal“, že má štěstí, že se o tom na stavebním úřadu „nedozvěděli“, protože nízký domek stojí na pozemku obehnaném vysokou zdí a zvenku není nic vidět, a že je „somár“. Následovala výměna invektiv, do níž se zapojili i ostatní kamarádi pana H., po deseti minutách se však všichni usmířili a začali hlasitě zpívat lidové písně.

V průběhu večera se provozovatel restaurace pan A. zmínil panu K. o kontrole provedené inspektorem České obchodní inspekce a o tom, že si myslí, že zákaz používat váhu mu neměl být uložen. Pan K., opojený pivem a vodkou, mu „jako právník“ řekl, ať se tedy nějak brání, „nejlépe hned u soudu“.

Ve 23:45 hod. přišel do restaurace pan P., který bydlí v domě přes ulici a upozornil pana A., že „mělo být dávno zavřeno“, protože provozní doba restaurace je do 22:30 hod., a že se při tom „řevu“ nedá usnout. Pan A. mu řekl, že se „společnost dobře baví“ a že zavírat nebude a nabídl panu P. panáka vodky, což pan P. odmítl a odešel. Pan A. restauraci uzavřel po odchodu pana H. a jeho kamarádů asi hodinu po půlnoci. Cestou z restaurace pokračovali v hlasitém zpěvu.

V pondělí dne 2. června 2014 podal pan P. u obecního živnostenského úřadu (= městský úřad v X.) písemnou „žádost“ o pozastavení provozování živnosti v restauraci „Studna“, kterou odůvodnil tím, že „hostinský často překračuje provozní dobu a mnozí hosté se dopouštějí přestupku proti veřejnému pořádku, když narušují noční klid“.

Ve čtvrtek dne 5. června 2014 podal provozovatel restaurace pan A. žalobu k místně příslušnému krajskému soudu, v níž požadoval „prohlásit za nezákonný a zrušit při kontrole vydaný zákaz používat váhu“.

OTÁZKY:

1. Na základě kterého právního ustanovení si inspektor České obchodní inspekce pan T. mohl učinit úsudek o tom, že při kontrole poctivosti prodeje nebyla zjištěna žádná pochybení?
2. Posuďte zákonnost opatření inspektora České obchodní inspekce pana T. vydat v zadání uvedená opatření spočívající jednak v zákazu používat váhu, jednak v nařízení znehodnotit balení plesnivějícího chleba.
3. Pochybil pan H., když stavebnímu úřadu neohlásil záměr zbourat starý domek? Jestliže ano, podle které právního ustanovení může za to být postižen?
4. Jakým právně kvalifikovaným způsobem si může stavební úřad ověřit, zda pan H. provádí odstranění stavby starého domku?
5. Mohli se „ženich“ pan H. a jeho kamarádi dopustit přestupku rušení nočního klidu? Právně odůvodněte.
6. Bylo podáním „žádosti“ pana P. zahájeno řízení o pozastavení provozování živnosti v provozovně (= v restauraci „Studna“)? Kdo by byl účastníkem takového řízení, kdyby probíhalo, a na základě kterého právního ustanovení?
7. Jak má krajský soud rozhodnout o žalobě provozovatele restaurace pana A.?

U odpovědí vázaných na aplikaci právního předpisu je třeba použít přesné citace (předpis, paragraf, odstavec, příp. písmeno).

ŘEŠENÍ:

ad 1)

Obsahové vymezení poctivosti prodeje vyplývá z § 3 zákona o ochraně spotřebitele. Kontrolní činnost České obchodní inspekce je výkonem správního dozoru. Inspektor pan T. porovnával zjištěný stav s hmotněprávní normou ukládající povinnost prodávajícímu panu A. prodávat výrobky ve správné hmotnosti, míře nebo množství [§ 3 odst. 1 písm. a) cit. zákona] a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat [§ 3 odst. 1 písm. c) cit. zákona]. *Úsudek o tom, zda kontrolovaná osoba pochybila, či nikoli, si nelze učinit na základě kompetenční normy!*

ad 2)

- Zákaz používat váhu: Je v souladu se zákonem. Jde o opatření podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o České obchodní inspekci. [Kontrolní působnost je založena § 2 odst. 2 písm. b) téhož.]

- Nařízení znehodnotit balení chleba: Je v rozporu se zákonem. Kontrolní působnost České obchodní inspekce posuzovat zdravotní závadnost potravin není dána, což vyplývá z § 2 odst. 3 zákona o České obchodní inspekci. *Ke stejnému výsledku lze dospět (i když základem úkonu inspektora byl zjevně zákon o České obchodní inspekci, nikoli zákon o ochraně spotřebitele) argumentací ustanoveními § 23 odst. 1 a 2, popřípadě 3 zákona o ochraně spotřebitele.*

ad 3)

- Bourání = odstranění stavby. Pan A. porušil povinnost ohlásit záměr odstranit stavbu podle § 128 odst. 1 stavebního zákona. *[Ze zadání nevyplývá, že by šlo o stavbu podle § 103 odst. 1 písm. a) bod 1. stavebního zákona, ani že by stavba obsahovala azbest; pokud by šlo o stavbu podle § 103 odst. 1 písm. a) bod 1., povinnost by neporušil; pokud by stavba obsahovala azbest, mohl by podle okolností porušit povinnost požádat o povolení odstranit stavbu, která vyplývá z § 128 odst. 6 stavebního zákona a porušil by též povinnost podle § 128 odst. 5.]*

- Důsledky porušení povinnosti uložené § 128 odst. 1 stavebního zákona se liší v závislosti na tom, zda odstraňovaná stavba je stavbou, k jejímuž provádění/zřízení (nikoli odstranění!) je zapotřebí ohlášení stavebnímu úřadu a souhlas stavebního úřadu, nebo stavební povolení. Pokud by šlo o stavbu ohlašovanou, dopustil by se pan H. přestupku podle § 178 odst. 1 písm. v) stavebního zákona, pokud by šlo o stavbu povolovanou, dopustil by se přestupku podle § 178 odst. 1 písm. w) stavebního zákona. *Správná odpověď vyžaduje provést zmíněnou úvahu. S ohledem na to, jak je odstraňovaná stavba charakterizována v zadání („starý jednopodlažní domek“, na jehož místě má stát „větší rodinný dům“), lze uznat i odpověď, že šlo o přestupek podle § 178 odst. 1 písm. v).*

ad 4)

Stavební úřad může provést kontrolní prohlídku stavby podle § 133 stavebního zákona, nebo může postupovat podle § 171 o výkonu státního dozoru (praxe upřednostňuje kontrolní

prohlídku). V případě kontrolní prohlídky jde nejspíš o „jiný případ, kdy je to k plnění úkolů stavebního úřadu potřebné“ [nikoli o případ „odstraňované stavby“, kdy má zákon zřejmě na mysli legální činnost – arg. též § 133 odst. 2 písm. h)]. Povinnost vlastníka umožnit kontrolní prohlídku stavby je upravena v § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona. Oprávnění ke vstupu na pozemek a do stavby je upraveno v § 172 stavebního zákona; v případě odkazu na toto ustanovení je třeba též uvést, o plnění jakého úkolu podle stavebního zákona jde. *Konkrétní oprávnění realizující pravomoc provádět dozor a/nebo kontrolní prohlídku stavby se nepodávají z § 132 stavebního zákona (jeho odstavec 1 je pouze všeobecným ustanovením, které ukládá stavebním úřadům povinnost dbát na dodržování právních předpisů, a jeho odstavec 2 je pouhým výčtem právních institutů upravených navazujícími ustanoveními zákona)!*

ad 5)

Pan H. (a jeho kamarádi) se mohl(i) dopustit a podle všeho dopustili přestupku podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích. Dobou nočního klidu se rozumí doba od 22. do 6. hodiny (§ 47 odst. 3 zákona o přestupcích). *(Ze zadání nevyplývá, že by šlo o výjimečný případ zmíněný ve větě druhé naposled zmíněného ustanovení, kde se počítá s vydáním obecně závazné vyhlášky, popřípadě i rozhodnutí.)*

ad 6)

- Nešlo o žádost, nýbrž o podnět k zahájení řízení z moci úřední vedeného podle § 58 odst. 4 živnostenského zákona (řízení o pozastavení provozování živnosti v provozovně). Takové řízení je zahájeno až oznámením o zahájení řízení. Srov. § 42 a 46 správního řádu. *Nelze odkázat na ustanovení § 58 odst. 3 živnostenského zákona, k němuž je ustanovení odstavce 4 speciální.*

- Živnostenský zákon ustanovení o účastnících řízení neobsahuje. Jediným účastníkem správního řízení by v případě řízení o pozastavení provozování živnosti v provozovně byl provozovatel restaurace podnikatel pan A. [§ 27 odst. 1 písm. b) správního řádu]. *Zahrnutí správního orgánu mezi účastníky správního řízení je natolik hrubou chybou, že vylučuje přidělení bodu za otázku č. 6 (hodnocení otázky = 0 b.)!*

ad 7)

Krajský soud má každopádně žalobu odmítnout. Opatření podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o České obchodní inspekci je faktickým pokynem (Hendrych, D. a kol.: Správní právo. Obecná část. 8. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, str. 263). Soud by tedy měl podanou žalobu posuzovat jako žalobu proti nezákonnému zásahu správního orgánu. Pokud bude mít za to, že pan A. uplatnil proti opatření námitky podle § 7 odst. 4 zákona o České obchodní inspekci, odmítne ji podle § 46 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního, neboť o námitkách dosud nebylo rozhodnuto; pokud bude mít za to, že pan A. tak neučinil, odmítne ji podle § 46 odst. 1 písm. d) s odkazem na § 5 nebo na § 85. Jestliže by ale soud žalobu posoudil jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (rozsudek NSS č. j. 7 As 33/2010 – 99), odmítne ji, pokud bude mít za to, že byly podány námitky, shodně podle § 46 odst. 1 písm. b), nebo, pokud bude mít za to, že námitky podány nebyly, podle § 46 odst. 1 písm. d) s odkazem na § 68 písm. a). *Stačí uvést jedno z možných řešení. Záměna odmítnutí a zamítnutí žaloby je natolik hrubou chybou, že vylučuje přidělení bodu za otázku č. 7 (hodnocení otázky = 0 b.)!*